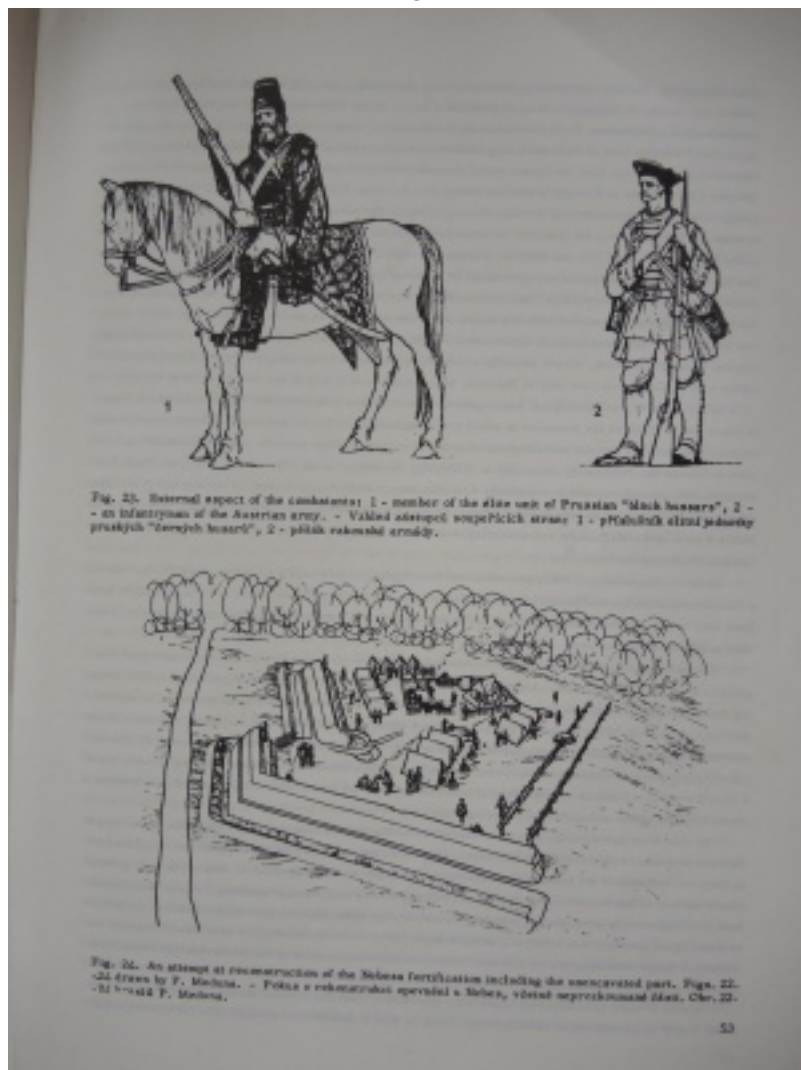

2019 Nebesa – archeologický výzkum opevnění ze sedmileté války

Úvod: Popis a cíle výzkumu

V červenci roku 2019 zahájí studijní program Dějin moderní evropské kultury a obor Evropských kulturních a duchovních dějin, obě při FHS UK, v Nebesích u Aše revizní archeologický výzkum opevnění ze sedmileté války (1756 – 1763). Opevnění se nachází v lese, nedaleko obce Nebesa, při silnici vedoucí z Aše do Chebu. Vybudovala je 8. května 1759 rakouská pěchota. Smyslem opevnění bylo zdržet postup pruské armády, která pronásledovala armádu rakouskou, ustupující na Cheb. Již 9. května dobyli opevnění pruští černí husaři, ovšem smysl opevnění byl naplněn – Prusové po bitce u Nebes již dále v pronásledování Rakušanů nepokračovali.

Prvou etapu archeologického výzkumu opevnění u Nebes provedli v letech 1980 – 1984 čerství absolventi Filosofické fakulty Univerzity Karlovy, vedení archeologem Václavem Matouškem. Při terénním výzkumu bylo uvnitř opevnění objeveno a dokumentováno několik ohnišť, četné zlomky keramických a kameninových nádob, ojedinělé kovové součástky výstroje a základy dřevěné palisády. Cílem revizního archeologického výzkumu bude především využít metody, které na počátku 80. let minulého století nebyly k dispozici: LiDARové snímkování, 3D modelování terénu,

průzkum pomocí detektorů kovů a metody geofyzikální a geochemické. Plánujeme také provést řez dochovaný opevněním a pokračovat v plošné sondáži vnitřní části opevnění.

Ve spolupráci s chebským muzeem bude výzkum provádět Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy a katedra archeologie Univerzity Hradec Králové.

Literatura:

Matoušek, V. - Hájek, J. - Kubů, Fr. – Meduna, P. 1990: A complex investigation of a field fortification of the seven year 's war (1756-1763) at the site of Nebesa by Aš (Asch), Studies in postmedieval archaeology 1, Archaeological institute of Czechoslovak academy of sciences. Prague, 29 - 74.

Průběh a výsledky archeologického výzkumu opevnění ze sedmileté války u Nebes

V dnech 29.6. – 12.7. 2019 proběhla v Nebesích u Aše první sezona revizního archeologického výzkumu opevnění ze sedmileté války (1756 – 1763). Výzkum provedla Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy a katedra archeologie Univerzity v Hradci Králové ve spolupráci s chebským muzeem. Letošní sezona navázala na archeologický výzkumu opevnění u Nebes, který v letech 1980 – 1984 prováděli čerství absolventi Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, vedení archeologem Václavem Matouškem. Cílem letošního revizního výzkumu bylo využít nové metody archeologického terénního výzkumu a nové poznatků o vojenství 18. století a doplnit, upřesnit, případně opravit tak dosavadní znalosti o opevnění u Nebes z května 1759.

Na celé lokalitě proběhlo podrobné geodetické měření, jehož smyslem bylo získat dostatek podkladů pro vytvoření virtuálního 3D modelu opevnění. Sonda vedená napříč valem a příkopem odhalila poměrně složitou stavební strukturu. Val byl zpevněn třemi vrstvami velkých lomových kamenů, vnitřní pata valu byla zpevněna nízkou kamennou zídou. Vybudovat opevnění u Nebes proto muselo být značně pracné a organizačně i časově náročné.

Při plošném odkryvu týlové části opevnění byly nalezeno jen několik drobných úlomků novověké keramiky. V předpolí opevnění bylo pomocí detektorů kovů nalezeno několik olověných kulí. Překvapením byly ojedinělé nálezy keramiky pravěké. Jeden úlomek byl nalezen i pod valem, na úrovni původního povrchu. V rámci výzkumu byla provedena podrobná dokumentace nálezů z 80. let, které jsou dnes uloženy v městském muzeu v Aši.

Výsledky letošní etapy terénního výzkumu budou prezentovány formou kolektivního referátu na mezinárodní konferenci „Archeologie konfliktů“, kterou pořádá Univerzita v Hradci Králové ve dnech 10.-12.9. 2019.

Literatura:

Matoušek, V. - Hájek, J. - Kubů, Fr. – Meduna, P. 1990: A complex investigation of a field fortification of the seven year 's war (1756-1763) at the site of Nebesa by Aš (Asch), Studies in postmedieval archaeology 1, Archaeological institute of Czechoslovak academy of sciences. Prague, 29 - 74.

